

Merhaba

Diyanet İşleri Başkanlığı
Adına Sahibi ve
Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Yüksel Salman

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Abdülkâki İşcan

Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu
Mustafa Bayraktar
(Döner Sermaye İşletme Müdürü)

Yayın Koordinatörleri
Hayati Otyakmaz-Elif Arslan
Serap Çakmak

Dizgi: Bayram Uçakoğlu
İdare Yeri: Diyanet İşleri Başkanlığı
Eskişehir Yolu 9. km Çankaya-ANKARA
Tel: (0.312) 295 72 70-73 / 284 76 72
Faks: (0.312) 284 72 88

Millî Eğitim Temel Kanunu (16.6.1983 gün ve 28442 sayılı Kanunu'nun 15'inci Madde ile Değişik 55'inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince)
Başkanlığımız yayınlarının öğrencilere tavsiyesinde bir sakınca yoktur.

Abone İşleri
Tel: (0.312) 295 71 96-97
Faks: (0.312) 285 18 54
e-posta: dosim@diyanet.gov.tr

Abone Şartları

Yurt içi yıllık: 19.20 YTL

Yurt dışı yıllık: ABD için 25 ABD Doları,
Avrupa Birliği ülkeleri için 24 Euro, Avustralya için 40 Avustralya Doları, İsveç ve Danimarka için 200 Kron, İsviçre için 40 İsviçre Frangı.

Abone kaydı için, ücretin Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün T.C. Ziraat Bankası Akay Şubesindeki 5994308-5001 No'lu hesabına yatırılması ve makbuzun fotokopisi ile aboneliğin hangi sayıdan başlayacağını bildirir bir mektubun, "**Diyanet İşleri Başkanlığı - Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü Eskişehir Yolu 9. km Çankaya/ANKARA**" adresine gönderilmesi gerekir.

Yayın Türü: Aylık, Yerel, Süreli Yayın
Diyanet Çocuk Dergisi (Türkçe)

Basım Tarihi: 30 Aralık 2008

Basım Yeri: Ankara

ISBN: 1300-8463

Yapım

uner

YATIRIMCI VE BASIM SAN. TİC. AŞ.

Konya Devlet Karayolu (28. km) Çiğliye Karşısı
Evren Yayıncılık Sermayesi No : 1 08830 Gölbaşı/ANKARA
Tel : (0.312) 815 54 54 (Pbx) - Beşliçe : (0.312) 815 54 55
www.uneryayincilik.com
e-posta: info@uneryayincilik.com

Baskı-Cilt

evren

YATIRIMCI VE BASIM SAN. TİC. AŞ.

Konya Devlet Karayolu (28. km) Çiğliye Karşısı
Evren Yayıncılık Sermayesi No : 1 08830 Gölbaşı/ANKARA
Tel : (0.312) 815 54 54 (Pbx) - Beşliçe : (0.312) 815 54 55
www.evrenyayincilik.com
e-posta: info@evrenyayincilik.com

Sevgili çocuklar

Yeni bir yıla girdik

Artık bir yaş daha büyüyorsunuz.

Bir kat daha ağabey

Bir kat daha ablasınız.

9 iken 10 oldu

11 iken 12 oldu belki yaşıyorsunuz...

Tadına vara vara yaşanılacak nice yaşlar var önünüzde.

Nice güzellikler,

Nice başarılar...

Duvardaki yapraklı takvim

En şişman günlerini yaşıyor!..

Birer birer koptukça yapraklar

Zayıflayacak.

O zayıfladıkça

Siz büyüyeceksiniz

Her gün

Yavaş yavaş...

Her gün, bilgilerinize yenileri eklenecek.

Öğrendikçe merakınız artacak.

Her yeni günle beraber

Yeniden başlayacak hayat.

Abdülkâki İşcan

BESMELE

Ahmet iki gündür Hasan'a dargındı. Sebep, Hasan'ın oyunun kuralını çiğnemesiydi. Aslında küçük bir şeydi bu. Kendisinin de kuralları çiğnediği oluyordu ama nedense insan, kendi yaptığı hataları küçük; başkalarının hatalarını büyük görüyordu.

Ahmet içten içe Hasan'la barışmak istiyordu ama nasıl barışacağını bilemiyor, çekiniyordu. Babası ondaki bu sıkıntılı hali fark etti:

— Oğlum, bir derdin var sanki. Paylaşmak ister misin?

Ahmet olan biteni anlatınca İhsan Bey şunları söyledi:

— Oğlum, her insan hata yapabilir. Hatasının sonucunu gören insan daha dikkatli olur. Hasan hatasının farkına varmıştır. Sen de bu dargınlığı uzatmamalısın artık. Peygamberimiz üç günden fazla dargın durmayı doğru bulmamıştır.

Yarın günlerden pazar. Karlar da iyice eridi. Hava güzel olursa tepedeki boş araziye çıkalım, bir futbol maçı yapalım. Böylelikle sen de Hasan'la barışmış olursun. Ne dersin?.. Hadi şimdi git, herkese haber ver.

Ahmet çok sevinmişti bu işe...

Ertesi gün güzel bir kahvaltı yaptıktan sonra spor kıyafetlerini giydiler ve apartmanın bahçesine indiler. Birkaç kişi dışında herkes gelmişti. Hasan, babası ve ağabeyi ile bahçede bekliyordu. Herkes birbiriyle selamlaştı. İhsan Bey'in yardımıyla Hasan ile Ahmet de kucaklaştılar. Biraz çekingendiler ancak barışmanın mutluluğu ikisinin de yüzünden okunuyordu.

Tepeye doğru yola koyuldular. Maç yapılacak alana geldiklerinde iki takım oluşturarak ısınma hareketleri yaptılar ve maç için süreyi başlattılar. İlk vuruşu İhsan Bey yapacaktı, tam topa vuracağı sırada dudaklarını 3-5 sefer kımıldattı ve topa öyle vurdu.

Maç çok çekişmeli geçiyordu. Önce Ahmet ve babasının içinde bulunduğu takım öne geçmişti ama karşı takım atak üstüne atak geliştirerek 3-2 üstünlük sağladı ve maçı kazandı.

Çok güzel bir maç olmuş, hoş vakit geçirmişlerdi. Eve dönerken Ahmet merak ettiği şeyi babasına sordu.

— Babacığım, topa ilk vuracağın sırada içinden bir şey söyledin. Ne söyledin?

— Besmele çektim oğlum!..

Ahmet şaşırılmıştı. Sormadan edemedi.

— Babacığım, maça başlarken besmele çekmek şart mı?

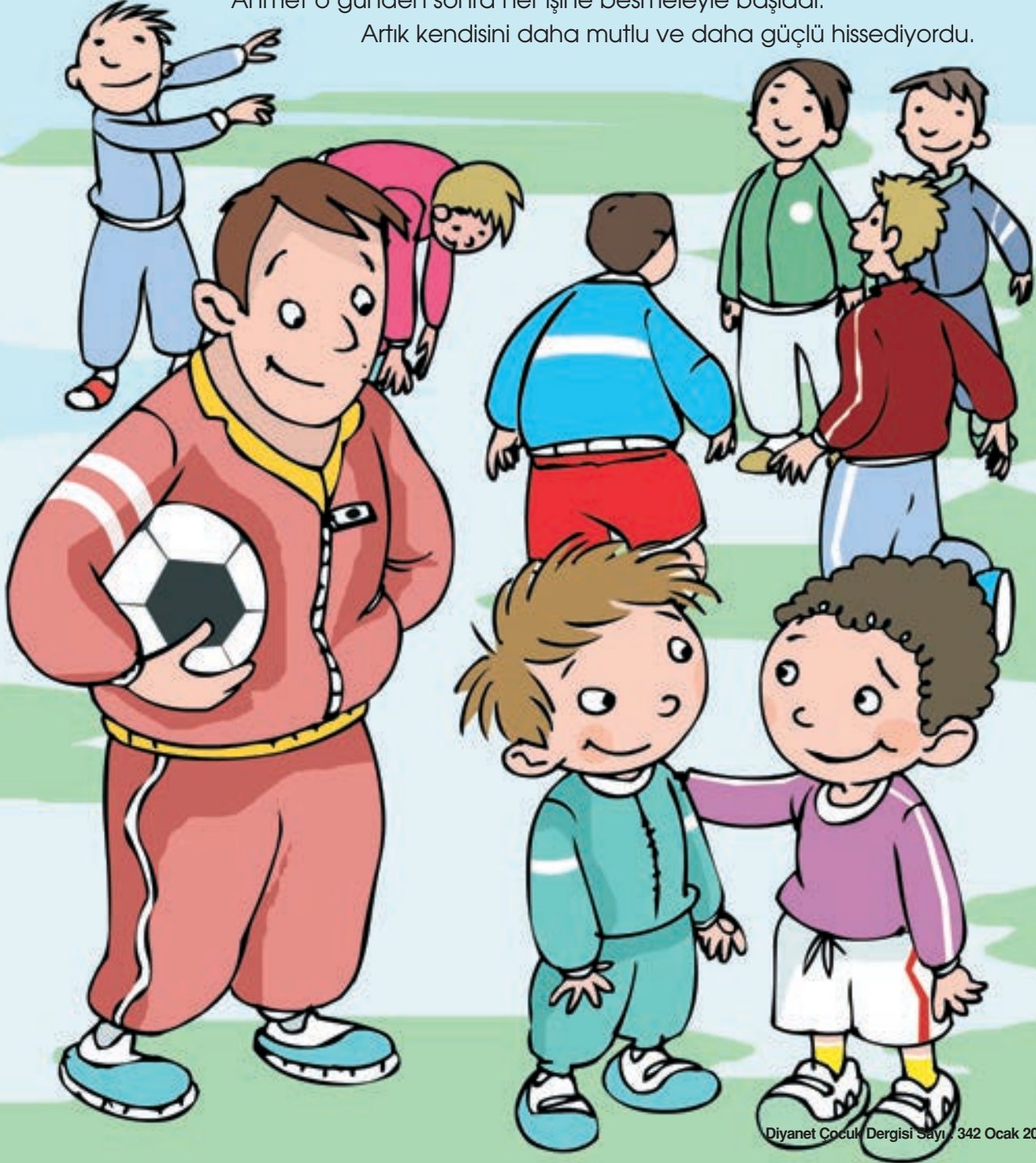
İhsan Bey gülümseyerek oğlunun sorusunu yanıtladı:

— Allah'ın adını anarak her işimizde, O'nun yardımını ve sevgisini yanımızda hissetmek isteriz. Bu bize güven ve güç verir. Çünkü biz çaba göstermiş ve doğru olanı yapmak istemiştir.

Sen de her işinde Allah'ın yardımını hissetmek istiyorsan besmele çekmelisin."

Ahmet o günden sonra her işine besmeleyle başladı.

Artık kendisini daha mutlu ve daha güçlü hissediyordu.

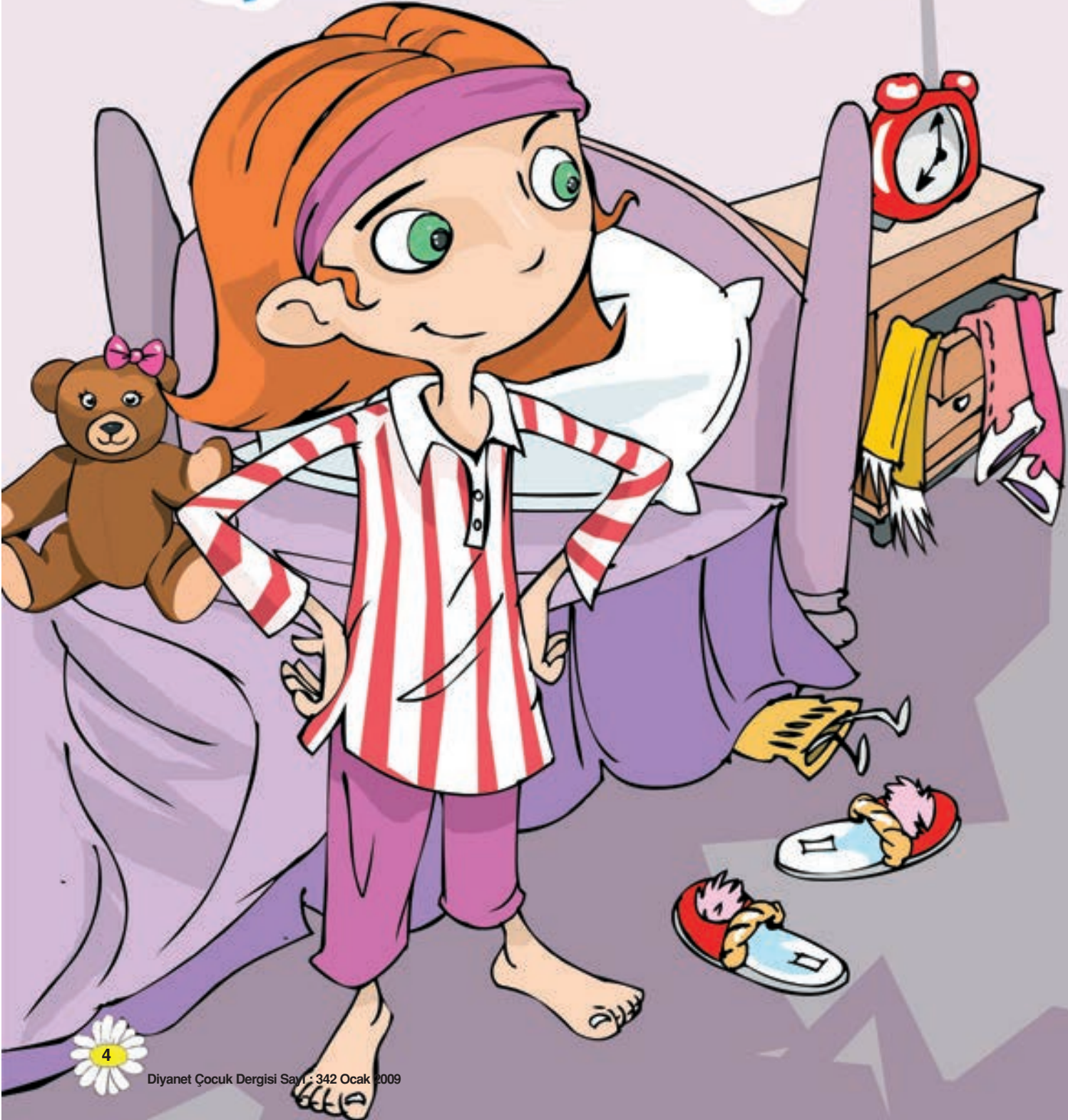

Deneme

Rabia Gülcan

uykucu SORAPLAR

İki yana açılmış iki ayakta kıpırdayıp duran parmaklar... Yere eğilip kulak vererseniz tıpr tıpr seslerini işiteceksiniz.

Eğer yemyeşil kırlarda, yazın kumsalda ya da yorgan altında değilse çıplak kalmayı sevmez ayak parmakları. Şimdi anladın mı neden tıpr tıpr yere vuruyorlar ve etrafa bakınıp duruyorlar? Çünkü rahatsızlar çorapsız kalmaktan.

Çorapsız ayaklar annelerin gözünden hiç kaçmaz. Kızıp parmak sallamak için önemli bir sebeptir. Halbuki çocuklar da sever çorapları. Pembe, mavi, sarı, yeşil, kırmızı renkler konar çoraplara. Renkler çorapları, çoraplar çocukları sever.

Sadece yaramazdır bazı çoraplar; bir giydirir kendini, bir çıkarttırır.

Yoksa çorap konusunda bütün çocuklar usludur!

Hiçbir kıyafet çorapsız tamamlanmaz. Düşünebiliyor musunuz siyah pantolon ve siyah ceketin altında çıplak ayak duran bir konuşmacıyı? Maça çorapsız çıkan bir futbolcuya hakem ne renk kart gösterir, hiç düşündünüz mü?

Çorapların çıkacağı yerler de vardır elbet. Mesela pikniğe gidince çoraplarınızı çıkartın, güneşlendirin. Kelebekler ayaklarınıza konsun, çoraplarınız yan gelip yatsın, uyusun.

Mesela, banyoya da çorapla girmek olmaz! Yoksa banyodan sonra şılap şılap sesler çıkartarak ıslatırsınız geçtiğiniz yerleri.

Hadi bakalım! Yerden görmek zordur her şeyi. Ayak parmaklarına yardım etmeli. Kayıp çorapları arama vakti... Önce derin bir nefes alacağız.

Şimdi sağ adım ileriye, sonra sol adım... Fazla gürültü yapmadan ara bakalım her yeri.

Bir çorap olsan nereye saklanırdın? Eğer çorap olduğunu düşünmek zor geliyorsa yatmadan önce çoraplarını nereye çıkardığını hatırla.

Eğer ortalık yeterince sessizse çoraplarının sesini duyuyor bile olabilirsin. Ne o? Bir horlama sesi mi?.. Yoksa çorapların hâlâ uyanamamış mı? Sesi takip et ve çoraplarını kaldır uykudan.

Giy şu uykucu çorapları ve ayaklarını sevindir bakalım!

Ayakların ısınınca ayak parmakların daha iyi hizmet edecek sana.

Şimdi düşün: Ayakların varsa, ayaklarında parmakların varsa, parmaklarını sağdan sola ve soldan sağa sayınca on çıkıyorsa, topa sert vurunca acıyorsa, çorapsız kalınca üşüyorsa, kedin yalayınca gıdıklanıyorsa derin bir oh çek ve sonra şükret!

Dua et ayaklarını cennete gönderenler için ve ayaklarını uzun bir dinlenmeye almak zorunda kalanlar için...

Allah'ım, üşüyen ayakları çorapsız bırakma!..

bakkal dükkânı

Serap Çakmak

Merhaba arkadaşlar!
Bu ayki mektuplarımız
ÇANAKKALE'nin ÇAN ilçesinden...
Kardeşlerimizin "mektup arkadaşlığı"
çağırısına cevap vermek için hadi,
sarılın kalem kağıda!..

MEKTUP KARDEŞLİĞİ KÖŞESİ

Merhaba, ben Selin Kaymak.
14 yaşımdayım, lise 1. sınıftayım. Ben Mar-
mara Bölgesi'nde oturuyorum ama Karade-
niz Bölgesi'ni seviyorum, ilerde oraya gitmek
istiyorum. Türkçe öğretmeni olmak istiyorum.
Türkçe'yi çok seviyorum. Müzik dinlemeyi,
gezmeyi de çok seviyorum. En sevdiğim renk
de yeşil. Daha önce mektup arkadaşım olma-
mıştı. Arkadaşımı sabırsızlıkla bekliyorum.
Adresim: Cumhuriyet Mah. Atatürk Cad.
No:5/5 17400 Çan/ÇANAKKALE

Merhaba!
Benim adım Şüheda Ataş. Çan'lıyım. Lise 1.
sınıftayım. İleride diş doktoru veya eczacı
olmak istiyorum. Matematik dersini çok se-
viyorum. Bu dergiyi ne zamandır alıyoruz;
bu bölümün olmasına çok memnun oldum.
Daha önce Fransa'dan bir mektup arkada-
şım oldu. Ben ona yazdım fakat o bana yaz-
madı. İnşallah artık bir mektup arkadaşım
olacak.
Adresim: İstiklal Mah. Kurtuluş sk. No: 8
17400 Çan/ ÇANAKKALE

Merhaba, ben Sedef Başaran.
14 yaşımdayım. İlerideki hedefim başarılı bir
doktor olmak. Bunun yanında fotoğrafçılığı
da seviyorum. Kitap okumaya bayılıyorum.
Bazen kitap okurken saatin nasıl geçtiğini
anlayamıyorum. Daha önce Porte-
kiz'den bir mektup arkadaşım oldu ama
ne yazık ki uzun sürmedi. İnşallah şimdi-
ki arkadaşım uzun süre mektuplaşsın.
Adresim: Karşıyaka Mah. Ergün Sk.
No:2 17400 Çan/ ÇANAKKALE

ATASÖZÜ TAMAMLAMA

1. Abanın değeri da bilinir.

2. dayanma kurur, insana dayanma

3. demekle ağız tatlanmaz.

4. Bir ağaçta de biter, diken de.

5. Küçük suda büyük olmaz.

GÜZEL İSİMLER

BULMACANIN SORULARI:

1. Kur'an-ı Kerim'in (sofra anlamına gelen) 5. suresi.
2. Mıknatıslı ibresi hep kuzey yönünü gösteren alet.
3. Peygamber Efendimiz'in süt annesinin ismi.
4. Sesli yayın yapan bir iletişim cihazı.
5. Susuzluğa dayanıklı, dikenli bir bitki.
6. Alışma, iyi geçinme, arkadaşlık.
7. Sıcak bir içecek.
8. Dinen yapılması makbul sayılan şeyler.
9. Resim yapan kişi, musavvir.
10. Mahlukatın en şerefli, beşer.
11. Bir yılı ay ve gün olarak gösteren cetvel.

GEÇEN SAATİN ÇÖZÜMLERİ

ATASÖZÜ TAMAMLAMACA

1. Aç **tavuk** kendini buğday ambarında sanır.
2. Açık yaraya **tuz** ekilmez.
3. Bağa bak **üzüm** olsun, yemeye yüzün **olsun**.
4. Baş nereye giderse **ayak** da oraya gider.
5. Sürüden ayrılanı **kurt** kapar.

! Arkadaşlar, bulmacayı çözünce, yukarıdan aşağıya olan renkli bölümdeki anahtar kelime ortaya çıkacak.

AĞAÇ BANLA KIRILMIŞ

Sevgili Günlük,

Bir rüya gördüm. Uykum kaçtı. Belki yazarken uykum gelir yeniden.

Yapraklar konuşuyordu rüyamda. Ağaçtan kopmuş yapraklar... Biri azarlıyordu beni. "Beni dalımdan koparmaya hakkın yoktu." diyordu. "Kayboldum bak! Biri seni bebekken annenin yanından alıp uzaklara atsaydı ne yapardın?" Sonra da ağaç başlıyordu söylenmeye; "Sen yanımdan geçtiğinde canım acıyor. Söyle, kopardığın yapraklarım nerede?" Yaprakların sesleri öyle yükseldi ki korku içinde uyandım.

Aman Allah'ım, şimdi düşünüyorum da... Bu yapraklar, sakın o yapraklar olmasın! Ama ben onların farkında bile değilim ki!.. Okuldan gelirken yürüdüğüm kaldırımda bir söğüt ağacı var. Dalları aşağıya eğildiği için yaprakları başıma değiyor. Ben de oradan her geçişimde, öylesine bir yaprak koparıyorum. Farkında bile değilim. Hem ağacın canı acır mı, yapraklar konuşur mu? Yok canım, rüya işte!.. Daha neler...

Canım Arkadaşım,
Evet... Dinlemesini bilersen her şey konuşur. Ağaç, yapraklar, kuşlar... Her şey... Hepsi bizim için çabalıyor. Doğa ve insanlar bir bütündür. O olmazsa biz de olmayız. Hepimizi Allah yaratmış. Ağacın ağaç olmasını istemiş. Senin bir insan olmanı istemiş.

Bak, her şey insana hizmet ediyor. Yarattığı her şeye saygılı olmakla O'na teşekkür edebilir miyiz sence? Hayatı paylaştığımız her şeyi sevmekle...

Mesela solucanları sevebilir misin? Bitki köklerine gerekli mineralleri kim taşır? Toprağın üstte kalan faydalı kısmını bitki köklerine kim ulaştırır? Kim bu işlemi gerçekleştirmek için ağzına bir miktar toprak alıp toprağın işe yaramaz kısmıyla kendi besin ihtiyacını karşılar? Tabi ki solucan... Solucan ölünce çürüyüp toprağa karışır ve toprağın besin maddesi bakımından zenginleşmesini sağlar.

Solucan, ağaç için böyle çalışırken sen, ağacın yapraklarını öylesine koparıyorsun. Oysa o, yapraklarını büyütmek için nasıl çabalıyor. Ağacın gönlünü almalısın... Mesela onu sula ya da ona bir arkadaş hediye et. Yanına bir fidan dikersen mutlu olur belki...

Doğa, onu sevip sevmediğimizi anlar. Doğa sessizce birçok şeyi anlatır.

Peygamberimiz birgün açlıktan karnı sırtına yapışmış bir deve görmüş. Üzülmüş ve devenin sahibine demiş ki:

"Konuşamayan bu hayvanı üzerken Allah'tan kork!"

Peygamberimiz devenin sahibini uyarırken aslında hepimize hatırlatıyor.

Her canlıya, hatta eşyalara bile iyi davran.

Çünkü Allah seni her an görüyor.

kararsız çocuk

yazan çizen: serhat albamya

HMM BİRAZ DÜŞÜNEYİM
BELKİ AKLIMA
BİRŞEYLER GELİR

YAA! NE YAPSAM
ACABA??

ACABA BÜTÜN PARAMLA AKÜLÜ
BİR ARABA ALIP EVDEKİLERİ
PİKNIĞE MI GÖTÜRSEM?

YOKSA NİNEMLE DEDEME
HACCA MI YOLLASAM?

AMA BUNLAR ÇOK ZOR KARARLARI!
GALİBA BİRAZ DAHA DÜŞÜNMEİYİM

AA! İSTE HARİKA BİR FİKİRİ BELKİ
SOKAKTAKİ KİMSESİZ ÇOCUKLARA
YARDIM EDEBİLİRİM

ONLARA GÜZEL BİR ZİYAFET
ÇEKERSEM NE KADAR MUTLU
OLURLAR.

BİR DE MAHALLEMİZE BİR ÇEŞME
YAPTIRIRSAM PEK MAKBULE
GEÇER.

BİR DAKİKA BİR DAKİKA!
İSTE ŞİMDİ BULDUM!

EN İYİSİ BİRİKEN 50
KURUŞUMLA KARDEŞİME BİR
GOFRET ALAYIM DA SEVİNSİN.

YAŞAŞIIIIINN!!

Nurdan
Damla

GÜL VE GONCALARI TANIYORUZ

Merhaba Sevimli Şekerler! Sizi hiç görmediğiniz, tanımadığınız kardeşlerle tanıştırmak istiyorum. Bunun için görünmez kanatlarımı devreye sokacağım.

Bilir misiniz, yazarların görünmez kanatları vardır.

Oturdukları yerden dünyanın bir ucuna giderler. Hadi, gelin şimdi benimle!..

Onlar yeryüzünün en minik, en sevimli ümmetleriydi. Adları, “Dünya Çocukları” idi. Hepsini bir arada görmek isterdim. Sevgili peygamberleri hakkında düşüncelerini merak ediyordum.

Bunu öğrenmenin yolu, dünya ülkelerini dolaşarak onlarla tanışmaktı.

Dünya, uzay çağında aynı tempoyla dönerken kim bilir kaçınıcı kuşak ümmetle buluşacağız.

Çok heyecanlıyım. İşte geldik. İlk durağımız Türkiye...

SELAM SİZE TÜRKİYE’Lİ ÇOCUKLAR!

Güneş, Türkiye göklerine nazlı nazlı doğuyordu. Türkiye’li çocuklar çoktan uyanmışlar. Bir coşku, bir heyecan ki sormayın... Dillerinde bir şarkı...

Durup durup söylüyorlar:

Peygamberim canımdır

Ümmetin baş tacıdır

Benim en büyük gücüm

Göğsümde imanımdır

Onların bu coşkusu beni de heyecanlandırdı. İnsan hiç tanımadığı birini nasıl bu kadar sevebilirdi. Yanlarına yaklaştım.

- Merhaba canlar! Peygamberiniz kim sizin? dedim.
 - Hz. Muhammed (s.a.s.), dediler.
 - Peki, onu tanımadan nasıl bu kadar sevebiliyorsunuz?
 - Nasıl tanımayız! O bizim öğretmenimiz, dedi sarı saçlı bir çocuk.
- Çilli yanaklı olanı devam etti:
- O bizi çok seviyor!
 - O bizim yol göstericimiz!
 - Onu bize Kur'an tanıtıyor, dedi bir diğeri.
 - Ne mutlu size, Peygamber'in minik ümmetleri, dedim.
 - O, bu güne dek yeryüzüne gelen en özel insandı, dedi aydınlık bakış-

lı bir çocuk.

Arkadaşı devam etti:

—Onun adı gökte Ahmet, yerde Muhammed diye geçer. Sevginin ve güzelliğin ta kendisidir. Evren onun için var oldu. Allah onu çok ama çok sevmiştir.

Ne kadar bilgiliydiler. Hiç durmadan anlattılar:

— Mutluluk arayanlar ona uyunca mutlu olur. Onun yaptığı her şey güzeldir.

—Yolunu şaşıranlar ona uyunca yön bulur.

—Peki, onun en çok sevdiği şeylerden birini bana söyler misiniz, dedim.

—Peygamberimiz selamı ve selamlaşmayı çok severdi, dedi iri yapılı olan çocuk. Ona göndereceğimiz her selamı bir melek alıp anında ulaştırıyor. O da bize selam veriyor. Zaten o, her birimizi ismimizle tanıyor.

Selam Peygamberimiz'e olsun.

Selam ona selam gönderenlere olsun...

“ALLAHÜMME SALLİ ALA SEYYİDİNA MUHAMMED”

*Yağmur Taneleri Kadar,
Ağaçlardaki Yapraklar Kadar,
Aldığımız Nefesler Kadar
Selam Olsun Sana Ey Sevgili Peygamber!*

ışıldak

Feyza Güner

DİYOR Kİ

Bakara Suresi 152. Ayet:

“Yalnız beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin. Sakın nankörlük etmeyin.”

DİYOR Kİ

Hız. Muhammed(s.a.s.):

“Besmele ile başlamayan her iş bereketsizdir.”

Sabah yatağıımızdan kalkarken, akşam uykuya dalarken, bir işe başlarken hep Allah'ı anarız. "Eûzübillahimineşşeytanirracim, Bismillahirrahmanirrahim" deriz.

Yani "Senin Adınla Her Türlü Kötülükten Sana Sığınırız Rahman ve Rahim Olan Allahımız" diyerek başlarız her şeye.

Çünkü

Besmele bir anahtardır!

İşlerimizin rast gitmesi için kapıları açan bir anahtar...

Besmele Allah'a seslenmektir,

Onu yanımıza çağırmaktır

Gün boyunca bütün işlerimizde yanımızda olsun diye,

Bize yardım etsin, güç versin diye,

Kötülüklerden korusun,

İşlerimizi iyi tamamlatsın diye...

Besmele teşekkür etmektir Rabb'imize,

Tüm bu nimetleri bize verdi diye.

Nankörlük etmemektir Yaradan'ımıza.

Besmele yaratıcımıza seslenmektir

Yaptığımız işlerin güzel olmasını sağlasın diye,

Bizi her türlü kötülükten korusun diye,

Yediğimiz, içtiğimiz şeylerin faydalı, bereketli olmasını sağlasın diye,

Dersimizi iyi anlamamızı sağlasın diye,

Korktuğumuz şeylerden bizi emin kılsın diye,

Rahat bir uyku uyumamızı sağlasın diye...

Tüm bunları biliriz ve bildiğimiz için de besmele çekeriz.

Ve deriz ki:

" Rabb'imiz Senin koruyan-kollayan adınla başlıyoruz her işimize.

Bizi tüm kötülüklerden koru.

Her an yanımızda ol, bize güç ver.

İşlerimizi kolaylaştır."

Ve biliriz ki ne zaman seslensek Allah'ımıza,

Ne zaman çağırsak O'nu yanımıza

O (c.c.) bizimle olur, bize yardım eder.

Bizi korur, kollar...

*Uyanırken her sabah
Derim hemen bismillah!*

*Bir şey yerken içerken,
Kitabımı açarken...*

*Çekerim hep besmele,
Unutmam bir kez bile.
(.....)*

M. Asım KÖKSAL

küçük
astronom

Hümeyra Nur İşlek

AYETLERDE ASTRONOMİ

Bizler çocukken astronominin ne olduğunu pek bilmezdik. Üniversitede, Astro-nomi Bölümü'nü kazandığımız zaman yakınlarımız ilginç bulmuşlardı.

Ama bugün siz çok şanslısınız.

Uluslararası Astronomi Birliği, 2009 yılını **Dünya Astro-nomi Yılı (DAY 2009)** ilan etti. Bunun sebebi Gali-lei'nin teleskopla yaptığı ilk gökyüzü gözlemi-nin 400. yıldönümü olması...

Ben de bunu fırsat bilerek Kur'an-ı Kerim'de geçen, astronomi ile ilgili ayetleri anlatmak istiyorum sizlere.

Bu aydan itibaren her sayımızda, bir ayetin astronomik açıdan ne ifade ettiğini hep beraber öğreneceğiz.

Ocak ayı için seçtiğim ayet, Yunus Suresi 5. ayetin bir kısmı:

"O, güneşi bir (ziya) ışık (kaynağı), ayı da (geceleyin) bir (nur) aydınlık (kaynağı) kılan..." Allah-ü Teâlâ burada güneş ve aya ikisine de ışık kaynağı demiş. Fakat güneşten bahsederken ziya kelimesini, aydan bahsederken de nur kelimesini kullanmıştır.

Türkçe sözlüklere baktığımızda **ziya** ve **nur** kelimelerinin ikisinin de aşağı yukarı aynı anlamda olduğunu görüyoruz. Fakat aslında ziya kelimesinde aşırı bir parlaklık, belli bir parıldama, kuvvetli bir yayılma ve şiddet anlamı vardır. Yani ısı ve ışığını kendisi üretilip etrafı aydınlatmakta ve ısıtmaktadır. **Nur** kelimesi ise ziyanın yani güneşin ışığı, karanlığı gideren şulesi (alevi) anlamındadır.

Astronomi bilimi açısından ele aldığımızda da güneş, dünyaya hayat veren bir gök cisimidir. Çünkü içerisinde yanan ocak sayesinde ısı ve ışığını kendisi üretmektedir. Ay ise güneşten aldığı ışığı dünyaya ayna gibi yansıtan bir gök cisimidir.

Allah bu iki gök cismini özelliklerine göre Kur'an'da ne güzel anlatmış.

CANLILAR DÜNYASI

Bedriye Erdal

KIŞ UYKUSU

Kış mevsiminde hayvanlar, yiyecek bulmakta zorlanır. Hayatlarını sürdürebilmek için bazıları, sonbahardan itibaren sıcak yerlere göç eder.

Göç edemeyen hayvanlar da kış uykusuna yatar.

Canlılar, kış uykusuna yattıklarında hayat belirtileri yavaşlar. Kalp atışı, nefes alış-verişi ve kan dolaşımı yavaşlar.

Canlılar vücut sıcaklığını koruyabilmek için enerjiye ihtiyaç duyar. Enerjiyi aldıkları besinlerle sağlarlar.

Kutuplarda yaşayan canlıların kürkleri onları korur, ancak küçük olan canlılar vücut ısılarını koruyamaz.

Kendilerini koruyabilecek kovuklara, toprak altında yaptıkları tünellere sığınır.

Kış uykusu sayesinde vücut ısılarını koruyarak canlılıklarını devam ettirirler.

Sibirya bozayısı sonbaharda şişmanladıktan sonra 4- 7 ay süren kış uykusuna yatar.

Yarasalar kış mevsimini mağaralarda geçirir.

Kuzey Denizi'ndeki köpek balıkları denizin dibine çökerek kış uykusuna yatar.

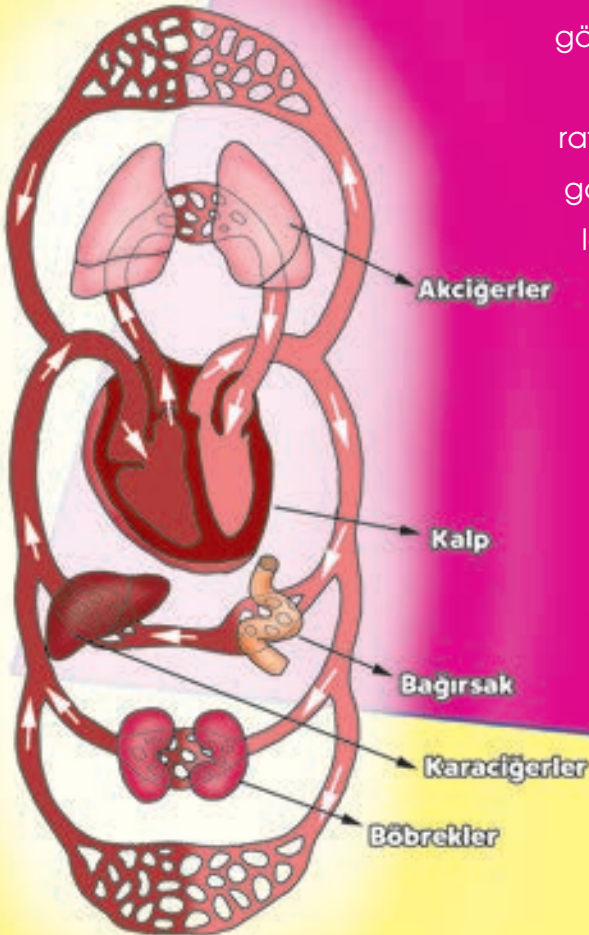
Kaplumbağalar ise ekimle mart arasını kış uykusuyla geçirir.

KALP

KANIN VÜCUDUMUZDA DOLAŞIMI

Kalp, kanı vücuda pompalayan organımızdır.

Kalp, sol kulakçık, sol karıncık ve sağ kulakçık, sağ karıncıktan oluşur.

Kulakçıklar ve karıncıklar arasında kanın geçişini sağlayan kapakçıklar vardır. Kapakçıkların açılıp kapanma sesini kalp atışı olarak algılarız.

Kulakçıkların görevi; kanı karıncıklara iletmektir.

Karıncıkların görevi; temiz kanın vücuda dağılmasını sağlamaktır.

Bunu yaparken kirli kanı da akciğere gönderir.

Kalbin sol tarafında temiz kan, sağ tarafında ise kirli kan dolaşır. Karıncıkların gönderdiği kirli kan, akciğerlerde temizlenip kalbin sol kulakçığına gelir.

Kalp çizgili kaslardan oluşur ve kasılıp gevşeyerek çalışır. Kalbin çalışması istem dışı bir harekettir. Hiç durmadan çalışan kalbimiz; heyecanlandığımızda, koştuğumuzda, korktuğumuzda hızlı çalışır.

Zekiye Demir

gezgini kaplumbağa istanbul'da

Sevgili ailem, bir yıldır sizden uzağım. Sizi ne çok özledim, bilemezsiniz. Ama içimdeki tanıma, görme isteği beni bırakmadı. Ben bir yıl daha dolaşmak istiyorum. Yüzelli yıllık kaplumbağa ömründe iki yıl ne ki?!

Size bu mektubu İstanbul'dan yazıyorum. İstanbul'u nasıl anlatsam?! Mektupla anlatılmaz, cilt cilt kitaplarla anlatılabilir belki.

Dünyada ellinin üzerinde şehir, kendine kardeş şehir olarak İstanbul'u seçmiş. Ben de şehir olsam İstanbul kardeşim olsun isterdim. İstanbul dünyanın en eski şehirlerinden biriymiş. Bir çok imparatorluğa başkentlik yapmış. En son olarak Osmanlı Devleti'nin başkentiymiş.

İstanbul, iki kıta üzerinde bulunan tek şehir. İstanbul'un Avrupa tarafında kalan topraklarına **Rumeli** veya **Avrupa yakası**, Asya tarafında kalan topraklarına da **Anadolu yakası** diyorlar. Ayrıca Türkiye'nin 1., Avrupa'nın da en kalabalık 3. şehri.

İstanbul'un, Asya ve Avrupa'daki topraklarını birbirine bağlayan iki kocaman köprüsü var: Boğaziçi ve Fatih Sultan Mehmet köprüleri.

Osmanlı İmparatorluğu'na 700 yıl başkentlik yapınca doğal olarak bir çok saray var İstanbul'da: Dolmabahçe, Beylerbeyi, Yıldız, Çırağan, Topkapı. Hepsini görmek isterdim ama yalnızca **Topkapı Sarayı**'ni görebildim. Bu saray, şu an dünyadaki sarayların en eskisi ve en genişiymiş. Gezerken kendimi şehzade gibi hissettim.

Kaplumbağa olduğum için Cuma Namazı kılamıyorum ama namaz kılmaya gelenleri seyretmeyi çok seviyorum. Dün cumaydı, Sultan Ahmet Camisi'ne gittim. Namaza gelen bir amca, yanındaki oğluna şunları anlatıyordu: Oğlum, İstanbul'da bir çok cami var. Ama ben bu caminin hikâyesini çok seviyorum, sana anlatabayım:

"Padişahı I. Ahmet, mimarbaşı Sedefkâr Mehmet Ağa'yı çağırmış ve "Mimarbaşı, adıma altından minareleri olan bir cami yap." demiş. Mimar, bütçenin minareleri altından yapmaya yetmeyeceğini anlayınca altı minareli bir cami yapmış. Padişah camiyi çok beğenmiş ancak sormuş: " Ben altın minareli cami demiştim, sen altı minareli cami yapmışsın?" Mimar, "Padişahım ben altını, altı anlamışım." demiş.

Cevabı çok beğenen padişah, mimarı ödüllendirmiş.

Kaplumbağa olmasam ben de mimar olmak isterdim. Olsun, ben de gezgin oldum. Gezgini kaplumbağanız sizi çok seviyor. Hoşça kalın.

Meraklı

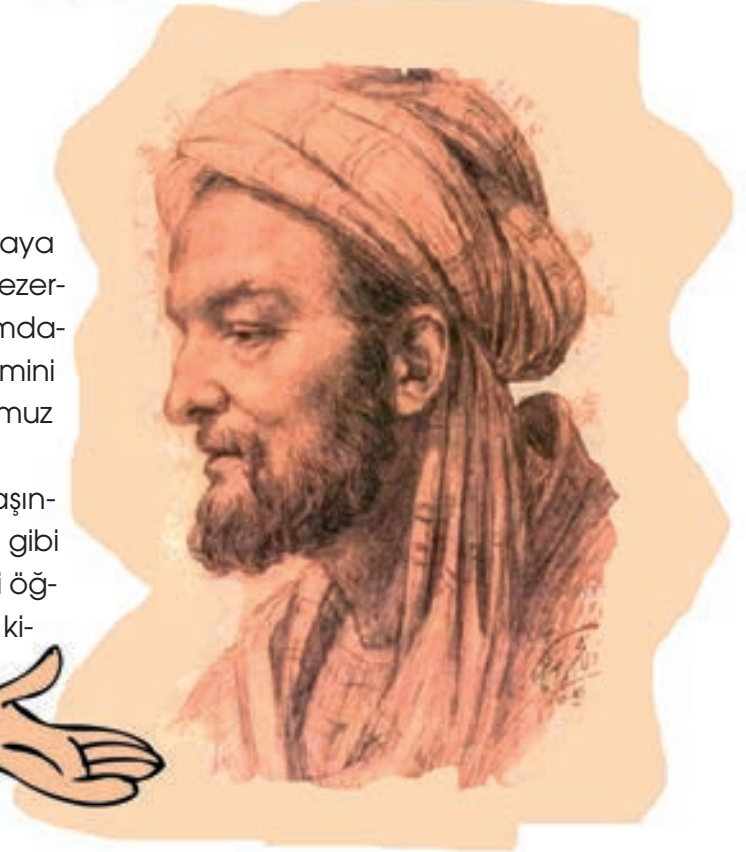

AVİCENNA MI? İBN-İ SİNA MI?

Ben bir garip Keloğlan'ım
Hem okur, hem yazarım
İlim, irfan uğruna
Diyar diyar gezip tozarım.

Bu sayıda size İbn-i Sina'yı anlatmaya karar verdim. Diyar diyar gezerken hastalandığımızda imdadına yetişen büyük tıp âlimini anlatmak gönül borcumuz oldu.

Daha küçücük yaşındayken hafız olduğu gibi zamanın bütün ilimlerini öğrenmiştir. Gece gündüz kitap okumakla

vakit geçiren hoca, mum ışığında saatlerce ders çalışırdı. Çalışmaktan yorgun düştüğünde çözemediği soruları uykusunda çözebilecek kadar ilim âşığıydı. **Kim bildikleri ile amel ederse Allah, bilmediklerini rüyasında bile öğretir.**

Deneyerek öğrenebilirsiniz.

Tıp konusundaki uzmanlığını, hiçbir doktorun iyileştiremediği Buhara Emiri'ni iyileştirerek ispat etmiştir. Buhara Emiri de ülkesinin kütüphanelerinden faydalanmasına izin vererek hocayı ödüllendirmişti.

Hoca, Arapça olarak çok kıymetli eserler vermiştir. Neden Arapça diyeceksiniz? Çünkü o devirde İslam ülkeleri, ilim ve irfan bakımından zirvedeydi. Bu yüzden bilim dili Arapça'ydı. Hoca'nın en ünlü eseri olan "el-Kanun fi't-Tıb", Latince'ye çevrilerek 600 yıl boyunca Avrupa Tıp dünyasına ışık olmuştur. Avrupalılar, Hoca'mızın ismini bile Latince'ye çevirip "**Avicenna**" diye tanımışlardır.

O tıp konusunda bir dâhiydi. Mikropların varlığını ilk o keşfetmiş, eserlerinde bu küçük canlılardan bahsetmiştir. Paris Tıp Fakültesi Kütüphanesi'nde bulunan 9 temel eserin başında Hoca'nın "Kanun" diye bilinen kitabı yer alır. Bir gün Paris'e yolunuz düşerse Tıp Fakültesi'nin konferans salonunda iki Müslüman âlimin duvara asılı resimleriyle karşılaşsınız: **İbn-i Sina ve Râzi**.

Ne kadar gurur verici, değil mi?

Arkadaşlar, yüzyıllarca yaşamak isteyenlere insanlığa hizmet edecek ilimlerle uğraşmalarını tavsiye ediyorum. O zaman Hoca'm gibi, benim gibi (ehem ehem!) siz de uzun yaşarsınız.

İbn-i Sina sadece tıp alanında değil matematik, astronomi, geometri ve felsefe dallarında da eserler bırakmıştır. Kısacık ömrüne birçok eser sığdıran Hoca'mız ne acıdır ki 57 yaşında, Hamedan'da mide rahatsızlığından vefat etmiştir.

Eh, ruhuna Fatıha okumak da bize düşmektedir.

Gelelim bu ayın Hadis-i Şerif'ine!..

Önce imtihan edelim. Ayşe, Fatma, Ali, Ahmet...

Söyleyin bakalım, geçen ayki hadisimiz neydi?

Mmmm...

Aferin hepiniz ezberlemişsiniz! Sanal imtihan bu olsa gerek! Hoşunuza gitti mi yumurcaklar?

Bu ayın Hadis-i Şerifi:

"Kişi, arkadaşının dini üzeredir, kiminle arkadaş olduğuna dikkat etsin."

Ezberleyip uygulamayı unutmayın!

POSTA KUTUSU

Merve Yıldız (yaş 12)
Sincan / Ankara

Ayşe Mine Yıldız (yaş 10)
Sincan / Ankara

Merve Bülbul (yaş 10)
Uzunköprü / Edirne

Kevser Adıgüzel
Merkez / Ağrı

SÖZÜNÜN ERİ

Fatih annesine yalvardı.

- Lütfen anneciğim, bir çikolata ver. Söz, yastığımın altında duracak.

Annesi, Fatih'e çikolatayı verdi ve biraz sonra odasına girince şu manzarayı gördü:

Fatih yastığı karnının üzerine koymuş uyuyor.
Sacide Karaman / YALOVA

Merve Gazi
Pursaklar / Ankara

ALLAH'IM

Kalbimde iman
Okurum her gün Kur'an
Kılarım beş vakit namaz
Büyürüm niyaz niyaz

İslam'dır dinim
Rasulullah'ı severim
Doksan dokuz isminin
Her birini bilirim.

Şeyma Nur Çelik / İZMİR

Beyza Nur Kızılkaya
Emine Cahide Karaali İ.Ö.O. 3-A
Eskişehir

Nur Özdemir (yaş 9)

ORUÇ

Oruç başlar imsakla
Oruç kapanır iftarla
Bu vakitler arası
Aç durulur daima

Allah emreder bunu
İbadet edin diyerek
Hem de kötülüklerden
Uzak durun diyerek

Feyzullah Altıntaş / BURDUR

BİLMECELER

1. Efil efil efidik
Başı bağılı tıfıdık
Kıran geldi kırdık
Bir araya derildik
(uıxə)
2. Ninemin bir elbisesi var
Dışı yeşil
İçi kırmızı
Düğmeleri siyah
(zndırx)
3. Attım rafa
Bir kuru kafa
Yemesi tatlı
Maymun suratlı
(zıvıx)

Duygu Yazır / YOZGAT

Esra Hatun Demirbaş
Görece / Giresun

Cahide Betül Özkalaycı
Atatürk İ.Ö.O. - Anasınırı
İnebolu / Kastamonu

Emine Işık (yaş 9)
Fransa

Elanur Çalışkanoğlu (yaş 13)
Sincan / Ankara

BİR GENÇLİK İSTİYORUM

Allah yolunda giden
Büyük sözü dinleyen
Saygı nedir bilen
Bir gençlik istiyorum.

Okula ve camiye giden
Namaz kılıp dua eden
Allah'tan yardım isteyen
Bir gençlik istiyorum.

Zübeyde Nazlıoğlu /
ANKARA

Tuğba Perpel
Uzunköprü / Edirne

Halit Özat
Demirci / Manisa

BESMELE

Okula giderken
Ders çalışırken
Her işe başlarken
Çekerim ben besmele.

Hayatımda her yerde
Hep güzellik dilerim
Ben besmele çekip
Allah'a dua ederim.

Üzüldüğümde bile
Mutlu olayım diye
Her zaman, her işimde
Çekerim ben besmele.

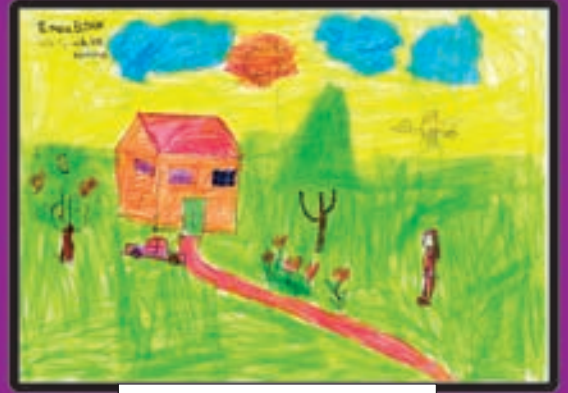
Esra Demir / KASTAMONU

Eren Türk (yaş 6)
Altındağ / Ankara

Büşra Feyza Yavuz
60. Yıl İ.Ö.O.
Köse / Gümüşhane

Emine Eltan
Millî Egemenlik İ.Ö.O.
Kütahya

Yunus Emre Menceloğlu
Görel / Giresun

Mustafa Çakmak
Seyhan / Adana

Büşra Baştan
Namık Kemal İ.Ö.O. Kandıra / Kocaeli

BİLMECELER

- Hangi bağda üzüm yetişmez?
(ayakkabı bağında)
- Hangi çiçek kokmaz?
(süci çiçek)
- Hangi piller patlar?
(torpiller)
- Kral ölünce oğlu ne olur?
(yetim)

Kezban Arı / AKSARAY

Deniz Baran Altuğ
Altınova İ.Ö.O.
Altındağ / Ankara

Süleyman Ceyhan (6-B)
Yeşilyurt / İzmir

Esmâ Özkan
Avusturya

Merve Akar
Kiraz / İzmir

Süheyla Ceyhan (yaş 9)
Yeşilyurt / İzmir

MELEK HİKÂYESİ

Hatice Demirbağ

GİZLİ MELEK KİM?

Güneş kadar sıcak,
Melek kadar güzel öğretmenim...
Bizi çok seversin, bilirim.
Bu başlattığın uygulama da
Bizim mutluluğumuz için, eminim...

Hepimiz çok heyecanlıydık.
İsimlerimizi yazdırdık kâğıtlara.
Koyduk öğretmenimizin masasına.
Çağırdı bizi tek tek yanına.
Hepimiz bir kâğıt seçtik sırayla.
Kim çıkacak diyorduk acaba...
Hiç birimiz söylemedik.
Kim çıkarsa şansımıza.
İyilik yapacaktık ona,
Bir hafta boyunca...

Aman susun,
Kimseler duymasın!
Bu gizli bir oyun.
Hadi bakalım, hemen
İyilik yapmaya koyulun!

Benim şansına geçen hafta kalbini kırdığım arkadaşım Mustafa çıkmıştı. Yaptığı bir şeye sinirlenmiş ve ona kötü sözler söylemiştim. Kendimi ona affettirmek istiyor ama gururuma yediremediğim için bir türlü yanına gidemiyordum. Şimdi ben onun meleği olmuştum.

Bu, benim için iyi bir fırsat olabilirdi. Bir melek olarak görevim; onun etrafında dolaşmak ve onu mutlu etmek için çabalamaktı.

Bir şeyler düşünmeliydim. Hemen aklıma bir fikir geldi. Güzel sözler yazarak kitaplarının arasına veya çantasına bırakabilirdim. Tabi ki en güzel sözler, Peygamberimiz'in sözleriydi...

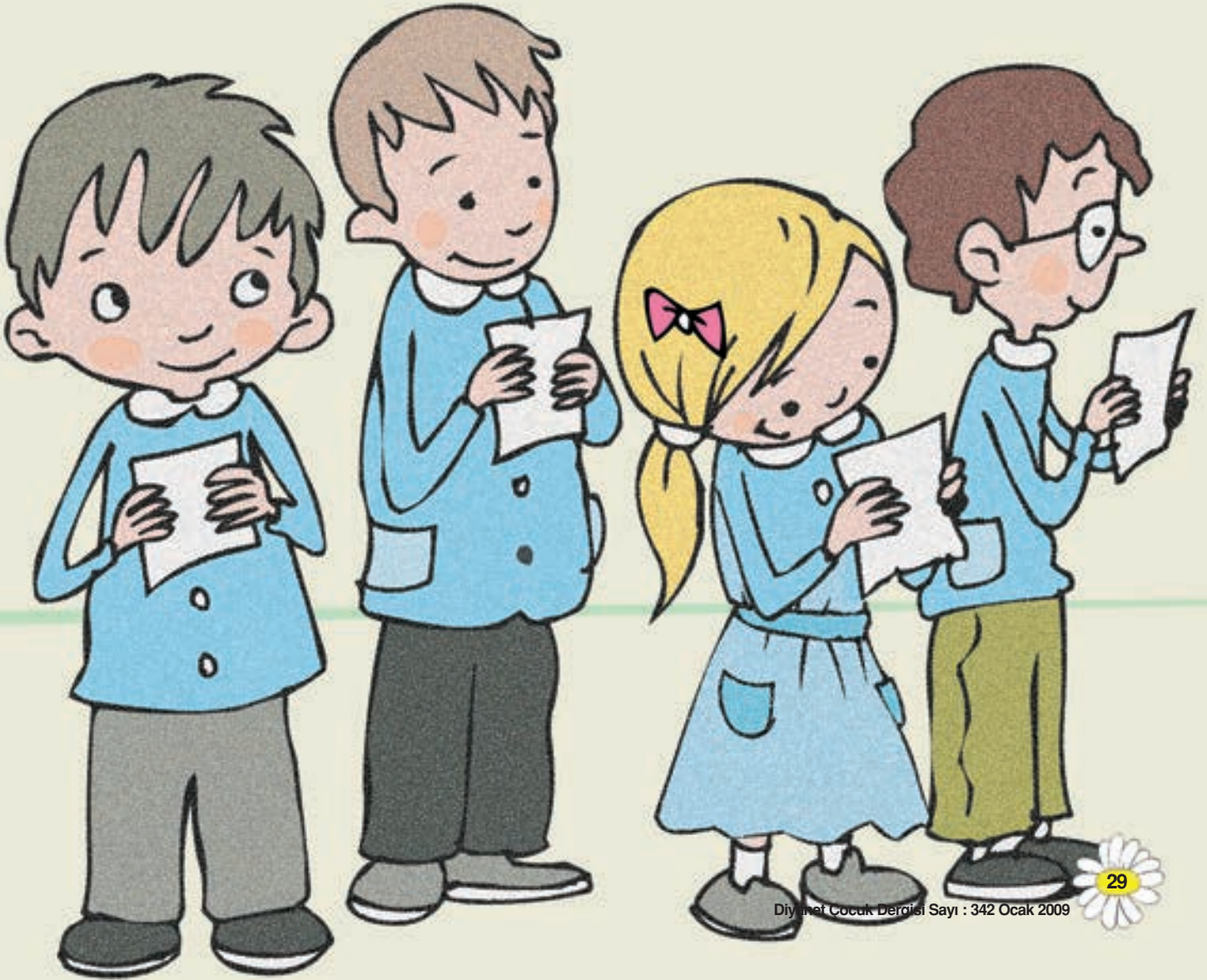
Peygamberimiz'in; **"Hoşgörülü ol ki hoş görülesin!"** sözünü bir kağıda yazdım. Yanına da "Sana söylediğim kötü sözler için affet beni, canım arkadaşım!" notunu bıraktım. Çikolata'yı çok sevdiğini biliyordum, notun yanına bir tane de çikolata koydum.

Aradan bir hafta geçti ve sıra gizli meleklerin açıklanmasına geldi. Herkes kendisine yapılan iyiliklerden ne kadar mutlu olduğunu anlatacak ve haftanın meleği seçilecekti.

Öğretmenimiz **"Gizli melek kim, hadi bilin çiçeklerim?"** dedi. Herkes kendisini bir hafta boyunca mutlu etmeye çalışan meleğin kim olduğunu anlamaya çalışıyordu. Sıra Mustafa'ya geldiğinde "Öğretmenim, ben benim meleğimin kim olduğunu anladım. Ona teşekkür etmek istiyorum, beni çok mutlu etti. Bana, arkadaşlıkta gururun önemsiz olduğunu ve affetmenin güzelliğini öğretti. Bence haftanın meleği, benim meleğim seçilmeli." dedi ve yanıma gelerek bana sarıldı.

Tüm sınıf alkışladı ve ben bu şekilde **haftanın meleği** seçilmiş oldum.

O günden sonra Mustafa ile olan dostluğumuz hep devam etti.

Rukiye
Oklan

dilli düdük

BİR ATASÖZÜ:

Ana gibi yâr olmaz, Bağdat gibi diyar olmaz.

MINİ SÖZLÜK

Yâr: Sevgili, dost, yardımcı.

Bağdat: Irak'ın başkenti. (Irak yüzyıllar önce çok gelişmiş bir şehirdi, ilim ve kültür merkeziydi.)

Diyar: Ülke, şehir

Sevgili çocuklar! Dilimizi ve dinimizi birlikte öğretmeyi ve sevdirmeyi amaçladığımız köşemize hoş geldiniz.

Atasözünü Peygamberimiz'in hayatından bir örnekle açıklayalım mı?..

Peygamberimiz bir gün ashabına anneliğin ne kadar zor olduğunu anlatıyordu. Annelerin çocuğuna gösterdiği özene işaret etti. Adamın biri annesinin ahlâkının kötülüğünden şikayet edince: "Seni dokuz ay karnında taşıırken kötü huylu değildi." dedi. Adam: "Gerçekten ahlâkı kötü." deyince, "Seni iki yıl emzirirken böyle değildi. "buyurdu. Adam ısrar edince: "Senin yüzünden gece uykusuz, gündüz susuz kalınca iyiydi." buyurdu. Adam: "Ama karşılığını ödedim." dedi. Rasul (s a s) sordu: "Ne yaptın?" Adam, "Omzumda taşıyarak hac yaptırđım." deyince "Bir tek doğum sancısının bile karşılığını ödeyemedin." buyurdu.

Annelerimizin ne kadar değerli olduğunu daha iyi anlamış olmalısınız. Haydi, hemen gül yanaklarına birer öpücük kondurun da deyimimize geçelim. Eğer anneniz hayatta değilse bir iyilik yapın. Çünkü yaptığınız iyiliklerin sevabı onlara da ulaşır. Cennette buluşmanız duasıyla...

BİR DEYİM:

Gözü gönlü tok:

Elindekiyle yetinmesini bilen, daha fazlasını istemeyen

“Zenginlik mal çokluğu değil göz tokluğudur.”

Hadis-i Şerif

Genç bir adam, ülkenin uzak bir köşesinde yaşayan bilgeyi ziyaret etmek için yola çıkar. Uzun bir yolculuktan sonra şehre varır. Bilgenin evine misafir olur. Kitapların ve minderlerin dışında evdeki tek mobilya, bir sehpa ve bir sandalyedir.

Genç adam hayretle;

- Sizin hiç mobilyanız yok mu? diye sorar.
- Peki seninkiler nerede? diye sorar bilge.
- Benimkiler mi?.. Ben yolcuym, biliyorsunuz.
- Ben de öyle!.. der bilge.

İşte!.. Mutluluğun anahtarı çok şeye sahip olmak değildir, elde ettiğinle mutlu olmayı bilmektir.

FAZIL HÜSNÜ DAĞLARCA (1914-2008)

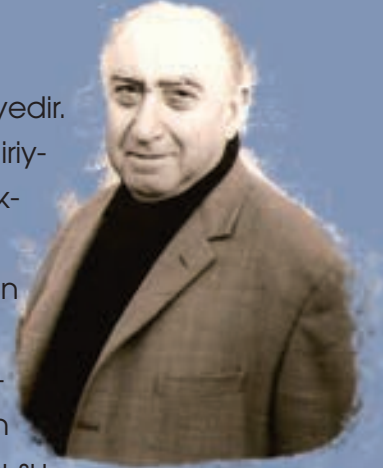
Ünlü Türk şairidir. İlk yazısı 1927’de yayınlanan bir hikâyedir. 1933’te “İstanbul” dergisinde çıkan **Yavaşlayan Ömür** adlı şiiriyle adını duyurdu. 1960’ta, dört yıl yayını devam eden “Türkçe” isimli bir aylık dergi çıkardı.

1967’de ABD’deki Milletlerarası Şiir Forumu tarafından “En iyi Türk Şairi” seçildi.

İnsana ve insan hayatına büyük saygı duyan Dağlarca, hiçbir edebî akımdan etkilenmedi. Çok yazan ve üreten bir şair kimliğiyle kendi şiirlerini yazdı. Onun sanat anlayışını şu cümlesi özetler:

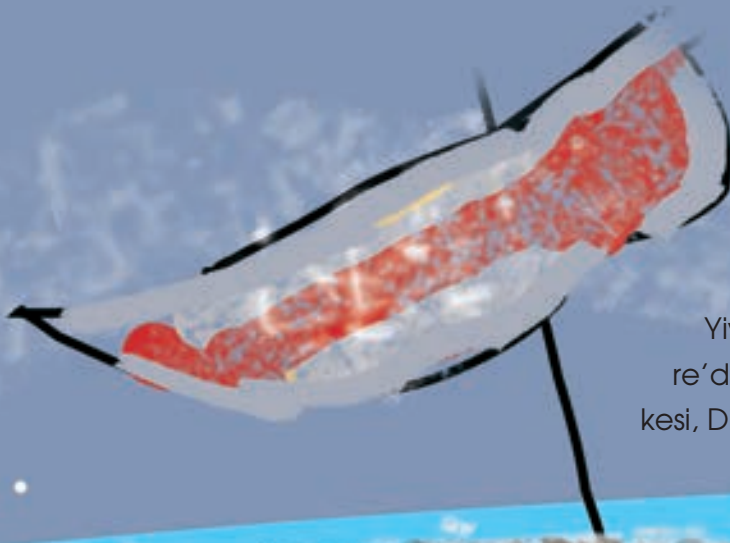
“Sanat eseri hem bir saat gibi içinde bulunduğumuz zamanı, hem de bir pusula gibi gidilmesi gereken yönü işaret etmelidir.”

Türk şiirinin büyük bir şairi olan Dağlarca, “Çocuk ve Allah” şiiriyle de tanınıyordu. Geçen yıl ekim ayında, 94 yaşındayken kaybettiğimiz bu büyük şairi saygıyla anıyoruz.

ESERLERİNDEN BAZILARI:

Çocuk ve Allah, Üç Şehitler Destanı, Toprak Ana, Çanakkale Destanı, Hiroşima, Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Yeryüzü Çocukları, Şeker Yiyen Resimler, Yunus Emre’de Olmak, Koşan Ayılar Ülkesi, Dildeki Bilgisayar...

ŞİİRLERİNDEN ÖRNEKLER:

SİNCAP

Şu ağacın tepesinde
Var bir sincap
Ceviz kırar, yemek arar.

Her gün göremem ki
Saklar onu
Anne yapraklar.

ALLAH'A VE BİZE DAİR

Allah ne kadar büyüktür,
Ekinlere güneş verir çocuğum.
Beni mavi sabahlara devreder,
Mavi güller gibi uykum.

Allah ne kadar büyüktür,
Kuşlar gönderir dallarımıza.
Karanlıklar kalbe dolduğu vakit,
Nasibi terk ederiz bir yıldıza.

Allah ne kadar büyüktür,
Yol verir gemimize denizler üstünden.
Garip sonsuzluklar duyarız
Sular akarken, bulutlar yürürken.
(.....)

DENİZ FENERİ

Uzanmış koca burun açık denize doğru,
Lacivert ve gri gecenin değerinde.
Karanlıkla başlar bir dünya sevgisi,
Deniz feneri parlar,
Talihe aldırmadan kayalar üzerinde.
(.....)

Yüreğin mi daralıyor, yıldız ışığında,
Bırak anılar gitsin biraz daha geri.
Ruhu götürmeden vakit yürüyebilir,
Düşün nasıl durmuş sabırla yüzlerce yıl,
Hep bu benekte bu deniz feneri.
(.....)

NASREDDİN HOCA İLE KELOĞLAN

HEH HEH HEH...

HAYIRDIR AMCA?

OĞLUM, DOKTORA GİTTİM
BİR SEYİN YOK DEDI. BEN
DE HOCAYA GİTTİM. OLAN
BİTENİ ANLATTIM. TEDAVİM
SENİN EVİNDE ÜÇ GÜN MİSAFİR
OLMAKMIŞ. SENİN YEDİRDİĞİN
YEMEK BANA İYİ GELECEKMİŞ.

TAK
TAK!

BU HOCANASREDDİN HOCAM'DAN
BAŞKA KİM OLABİLİR Kİ? İSTE YİNE
BANA DERSİMİ VERDİ.

ANLAŞILDI AMCA BUYUR
GEÇ. BAKALIMI

SANAT SAYFASI

Suzan Çataloluk

GÖLGE OYUNLARI 1

“Yıktın Perdeyi, eyledin viran

Varayun, sahibine haber vereyin heman...”

Bu tekerlemeyi pek çok defa duymuşsunuzdur. Özellikle Ramazan ayında seyrettiğimiz gölge oyunlarında ne çok şey öğreniriz, ne çok eğleniriz, değil mi?..

Gölge oyunlarının tarihini merak ettiniz mi? Kimi kaynaklar, bu oyunların Cava adasından, kimi kaynaklar da Hindistan’dan, Çin’den çıktığını anlatmaktadır. Derler ki; bu ülkelerdeki dinî efsaneler gölge oyunları ile halka anlatılmış. Yani bir tür tiyatro...

Çinliler’den Moğollar’a, oradan da Türkler’e geçtiği yine kaynaklardan anlaşılmaktadır.

Osmanlı Devleti döneminde yaygın olan gölge oyunu, **Karagöz ve Hacivat**’ın maceralarıyla ilgili olmaktadır.

Gelelim gölge oyunlarında oynatılan tasvirlerin nasıl yapıldığına:

İyice temizlenip şeffaflığı arttırılan ve düzleştirilen deriye tasvirin resmi çizildikten sonra kesici bir alet ile kesilir. Bu tasvir, ışığın deliklerden geçip perdeye yansması için

nevregan adında ucu sivri alet ile delinir. Kesme ve delme işlemi yumuşak bir ağaç olan ıhlamur kütüğü üzerinde yapılır. Sonra sopaların geçeceği delikler açılıp etrafına kalın deri parçası dikiir. Bu deri parçası sopanın tasvirini daha sağlam tutmasını sağlar.

Yapılan bu tasvir, ince bir zımpara ile iyice zımparalanıp boyama işlemine geçilir ve iç hatlara siyah boya ile tahrir (kenar çizgisi) çekilir. Boyama işlemi de bittikten sonra tasvirin parçaları, gereken noktalardan mumlu iplik, **katküt** (ameliyat ipliği) ya da misina ile birbirine temiz bir şekilde bağlanır. Artık tasvir oynatma hazır hale gelmiştir.

Tasvirin oynatılması için gerekli malzemeler:

Perde ve perdenin alt tarafında **peş tahtası** denilen bir tezgah, perdeyi aydınlatan ışık kaynağı, oyunda kullanılacak tasvirler, nâreke, tef, "hayal ağacı" denen Y şeklinde çatal sopalar, vs.

Elbette bütün bunları oynatacak **Hayâli** adını verilen taklitçi, tiyatro sanatkârı olan bir kişi vardır. Bir de tef çalarak, gereğinde şarkı söyleyerek, tasvirleri Hayâli'ye vererek yardım eden **Yar-dak** adlı yardımcı vardır.

Düşünün: Bir tatil günü gidip Karagöz ile Hacivat Çelebi'nin maceralarını izliyor, Beberuhi'yi, Tuzsuz Deli Bekir'i seyredip eğleniyorsunuz ve hayatın içinden süzülüp gelen hoş serüvenleri yaşıyorsunuz.

Hacivat Çelebi, Beberuhi, Tuzsuz Deli Bekir de kim mi?!..

Bir dahaki yazıda da onları anlatacağız, inşallah...

Esra Gani

P.C. Mİ, BİLGİSAYAR MI?..

Aslında her ikisi de aynı anlama geliyor. Tek fark: P.C. bilgisayarın İngilizce'deki kısaltmasıdır. **Personel Computer** anlamına gelir; kişisel bilgisayar demektir.

Tabi, biz bu alete kısaca bilgisayar deriz.

Bilgisayar nedir?

Bilgisayarın çok tanımı vardır aslında.

Birkaç teknik tanımı yazayım, artık hangisi hoşunuza giderse...

* *Bilginin saklanması ve işlenmesi işlemlerini gerçekleştirebilecek elektronik bir aygıttır.*

* *Verileri saklayabilen ve işleyebilen; komutlarla yönlendirilebilen elektronik bir aygıttır.*

Amaa!.. Bilgisayar, insanın yapamayacağı şeyleri yapabilen bir aygıt değildir.

Bilgisayar, insan eliyle yapılması çok uzun sürecek ya da insan eliyle yapılırsa hata yapma riski yüksek olacak işlemleri yapan bir alettir.

Bilgisayar, sayısal ifadelerden yola çıkarak hesaplamalar yapar. Basit ama tanımlanmış görevleri yerine getiren parçalardan oluşur. **Donanım** dediğimiz bütün parçaların birbiriyle iletişimi ile ve **yazılım** aracılığıyla; girilen veriyi işleyerek sonuç üretebilir. Ya da çözüme giden yolda insanların işini kolaylaştırabilir.

Peki nedir bu donanım?..

Bunu da bir dahaki sayıda tanıtmaya başlayacağız..

Hazır olun! İcini dışını iyi bileceğimiz yeni bir arkadaşla tanışıyoruz!..

AYIN DENEYİ

HİÇ YUMURTADAN TOPUNUZ OLDU MU?

Size eğlenceli bir deney yapmayı teklif ediyorum.

Malzemesi de az, yapması da kolay...

Top yapacağız; hem de yumurta gibi “çıt kırıldım” bir malzemeden...

Üstelik sarısını beyazını ayırmadan ...

Şimdi, malzemelerimize bir bakalım:

1 adet su
bardağı

Elma sirkesi veya
üzüm sirkesi

1 adet yumurta

...ve biraz sabır!..

Peki nasıl yapacağız?..

Önce bardağın üçte ikisini sirkeyle dolduruyoruz. Sonra içine çatlağı olmayan bir yumurtayı yavaşça bırakıyoruz.

Bundan sonra sabrımızı devreye sokarak bekliyoruz. Sudaki sirkenin etkisiyle yumurtanın beyazı jöleleşiyor. Yumurta, kırılğanlığını kaybedip yuvarlak bir topa dönüşüyor.

Ustanın Tavsiyesi: Bu işlemi akşam yatmadan önce yaparsak sabaha kadar daha iyi bir kıvama gelir.

Aman, sakın ha yumurtayı çatlatmayın!..

Hatta bunlardan birkaç tane yapıp üzerine keçeli kalemle yüzler çizebilirsiniz. Resimde olduğu gibi...

Odanız için harika bir dekorasyon malzemesi!..

MİZAH

Sayfası

Zeynep Sarıtaş

Tüm umutların suya düştü. İyi ki onlara yüzmeye öğretmişim, boğulmadılar.

Ateş düştüğü yeri yakar. Sonra itfaiye gelir, söndürür.

Boyundan büyük işlere kalkışma, uzun boylulara bırak.

ŞOFÖR

Ünlü bir bilim adamı, yabancı bir ülkeye konferans vermeye gidiyormuş. Uzun yıllardır onunla çalışan şoförü, utana sıkıla şöyle demiş:

- Sizin konferanslarınızı dinleye dinleye ezberledim, efendim. Ne olur, izin verin, bu konferansı sizin yerinize ben vereyim.

Bilim adamı, teklifi kabul etmiş. Şoför arka koltuğa geçmiş.

Bilim adamı şoförün şapkasını giyip öne oturmuş.

Konferans salonuna varmışlar. Şoför kürsüye çıkmış, çok güzel bir konuşma yapmış ve sormuş:

- Sorusu olan var mı?

Dinleyicilerden biri oldukça zor bir soru sormuş. Şoför hiç tereddüt etmeden;

- Çok kolay bir soru bu. Şoförüm bile bilir, demiş. Çağırayım, o cevaplasın sorunuzu!..

DÜNYA KAÇ METRE

Hoca'ya sorarlar:

-Hoca'm, dünya kaç metre?

Tam o sırada bir cenaze geçmektedir.

Hoca onu göstererek der ki:

-Ona sor! Bak, ölçmüş biçmiş, gidiyor.

ARKADAŞ

Amcası Murat'a sordu:

-Sınıfta en çok sevdiğin arkadaşın kim?

-Ahmet, amcacığım. Bu kış bütün sınıfa grip yaydı, onun sayesinde 15 gün tatil yaptık.

NEREYE

Nasreddin Hoca bir gün eşeğine binmiş. Eşeğin inadı tutmuş. Hoca, bir türlü eşeğin başını gideceği yöne çevirememiş.

Bunu gören komşusu:

-Nereye gidiyorsun Hocam? diye sormuş.

Hoca da çaresiz;

- Eşeğin istediği yere, demiş.

ÖNEMLİ GÜNLER

Züleyha Ulaş

ENERJİ TASARRUFU HAFTASI (Ocak'ın 2. haftası)

Enerji, iş yapabilme gücüdür.

Günlük hayatta kullandığımız enerji kaynakları:

Elektrik, su, doğalgaz, petrol, kömür ve güneştir.

Bu kaynakların israf edilerek kullanılması ülkemize zarar vermektedir. Enerji kaynaklarının tutumlu bir şekilde kullanılması şarttır. Çünkü enerji kaynaklarımız azalırsa bu açığı yurt dışından karşılamak zorunda kalırız. Böyle olunca da paramız ülke dışına çıkar ve bu fakirleşmize sebep olur.

Fakir bir ülke olmamak için enerjimizi tutumlu kullanmalıyız.

Mesela;

Suyumuzun boşa akmasını önlemeliyiz. Televizyon, radyo, bilgisayar gibi aletleri kullanmadığımız zamanlarda kapatmalıyız.

Kışın pencere yalıtımlarını daha iyi yaparak ısı kaybını önlemeliyiz.

“Tasarruf eden zenginleşir, israf eden fakirleşir.” Hadis-i Şerif

Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu

27 Ocak 1299 tarihinde, Oğuzlar'ın Kayı Boyu Anadolu'ya gelir ve burayı yurt edinir. Beyliğin başında bulunan Ertuğrul Gazi'nin oğlu Osman Gazi bir cihan devleti kurmak istemektedir ve kurar da... Yanında manevi lideri Şeyh Edebali vardır. Onun, Osman Gazi'ye öğüdü olan hikmetli sözler, sanki bize de seslenir.

Elbette öğüt, tutanadır!..

Oğul!

• “Güçlü, kuvvetli, akıllı ve kelamlısın. Ama bunları nerede ve nasıl kullanacağını bilmezsen sabah rüzgârlarında savrulur gidersin..

• Öfken ve nefsin bir olup aklını mağlup eder.

Bunun için daima sabırlı, sebatkâr ve iradene sahip ol!..

• Vaktinden önce çiçek açmaz. Ham armut yenmez; yense bile bağırında kalır. Bilgisiz kılıç da tıpkı ham armut gibidir.

• Ananı ve atanı say! Bil ki bereket, büyüklerle beraberdir. Bu dünyada inancını kaybedersen yeşilken çorak olur, çöllere dönersin.

- Açık sözlü ol! Her sözü üstüne alma!
- Gördün, söyleme; bildin deme!
- Sevildiğin yere sık gidip gelme; muhabbet ve itibarın zedelenir...

• Osman! Geçmişini iyi bil ki, geleceğe sağlam basasın. Nereden geldiğini unutma ki, nereye gideceğini unutmayasın..."

Yılbaşı, yeni bir yılın başlangıcına verilen isimdir ve kültür farklılıklarından dolayı dünyanın her yerinde farklı zamanlarda kutlanır.

• 1 Ocak, çoğu ülkenin kullandığı miladi takvime göre, yeni yılın ilk günüdür.

• Hicri yılbaşı, Muharrem ayının 1. günüdür. Hicri Takvim, 12 kamerî aya göre düzenlendiğinden bir yıl 354 gündür.

Bu yüzden hicri yılbaşı, miladi yılbaşına göre her yıl 11 gün geriye gelir.

• Roşaşana (İbranice'de yeni yıl demektir.) Museviler'in yılbaşısıdır.

• Çin'de yılbaşı, her yılın ilk kamerî ayının yeniay gününde kutlanır.

• İran takviminde yılbaşı Norous (nevruz) olarak anılır ve ilkbaharın başında kutlanır.

Arzu bilgisayarına dört basamaklı bir şifre kodlamak istiyor. Bilgisayarın şifresi 4, 5, 7, 9 rakamlarından oluşmaktadır.

Buna göre aşağıda verilen soruları cevaplandıralım.

• Arzu'nun oluşturabileceği şifrenin **en büyük** doğal sayı değeri kaçtır?

• Arzu'nun oluşturabileceği şifrenin **en küçük** doğal sayı değeri kaçtır?

• Arzu'nun oluşturabileceği şifrenin **en küçük, tek** doğal sayı değeri kaçtır?

• Arzu'nun oluşturabileceği **7000'den büyük, en küçük** şifre kaçtır?

• Arzu'nun oluşturabileceği şifrenin **en büyük, tek** doğal sayı değeri kaçtır?

• Arzu'nun oluşturabileceği şifrenin **en büyük, çift** doğal sayı değeri kaçtır?

• Arzu'nun oluşturabileceği **7000'den küçük, en büyük** şifre kaçtır?

YEDİ FARKI BULALIM...

BULMACA

Serap Çakmak

Arkadaşlar, aşağıdaki bulmacayı
çözebilmek için dergimizi
dikkatlice okumanız yeterli.
Soruların cevapları dergimizin
içinde. Kolay gelsin...

BULMACANIN SORULARI

1. Osmanlı Devleti'nin kuruluşundaki manevi lideri, Osman Gazi'nin hocası ve kayınpederi. (Şeyh)
2. İnsan eliyle yapılması uzun sürecek işlemleri yapan aygıt.
3. Ülke, şehir.
4. Toprağın üstte kalan faydalı kısımlarını alttaki bitki köklerine ulaştıran, bitki köklerine gerekli mineralleri taşıyan küçük, sürünge canlı.
5. Gölge oyununda, tasvirleri oynatan Hayâlî'ye yardım eden kişi.
6. Hayvanları otlatan, güden kimse.
7. İş yapmakta kullanılan araç-gerecin genel adı.
8. Güneşin ışığı, karanlığı gideren şulesi.
9. Bir şeyi, bir yeri yazı veya resim vasıtasıyla göz önünde canlandırarak anlatma sanatı.
10. Osmanlı Devleti'nin kurucuları, Oğuzlar'ın Boyu'ndandır.
11. Enerji kaynaklarımızdan biri. Bitkilerin yeraltında uzun süre havasız kalıp başkalaşım geçirmesi sonucu oluşan katı yakıt.
12. Gayret, kesin kararlılık, çalışma isteği.
13. Nasihat.
14. İki kişi veya iki takım arasında yarışma amacıyla yapılan oyun, müsabaka.
15. Hz. Peygamber için yapılan dua ve selamlar.
16. Yeni bir yılın başlangıcına verilen isim.

17. Dağın tepesine doğru yükselen arazi, küçük yokuş.
18. 2008 yılında kaybettiğimiz ünlü şairimizin soyadı. (Fazıl Hüsni)
19. Ameliyat ipliğinin adı.
20. Gök cisimlerini inceleyen bilim, gökbilimi.
21. Bir dine, bir peygambere bağlı olanların tamamı, millet.
22. Kanı vücuda pompalayan organ.
23. Avrupalılar'ın İbn-i Sina'ya verdiği Latince isim.
24. Aşırı parlaklığı olan ışık, aydınlık.
25. Paris'teki Tıp Fakültesi'nin konferans salonunda resmi asılı olan iki Müslüman bilginden biri (diğeri İbn-i Sina'dır). 9. yüzyılda İran'da yaşamış olan bu âlim, zamanının en iyi doktoru idi.

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

MEKTUBU GELENLER

Çağan Bera Adanır – BOLU
Gülsüm Gülben Güven – MUĞLA
Mehmet Karakoç – AFYON
Zehra Ergin – KÜTAHYA
Ahmet ve Alper Ütö, Kaan Görcü –
HOLLANDA
Fatma Betül Bektaş – DÜZCE
Affan Buğra Özaytaş – KÜTAHYA
Emirhan Doğan – İZMİT
Beyza Bayram – ZONGULDAK
M. Fatih Yaylalı – ALMANYA
Betül Uyanık – KOZAN
Rumeysa Yılmaz – İSTANBUL
Zeynep Düzgün – VAN
Melik Sayın İlkay – ALMANYA
Zehra Özel – SAMSUN
İbrahim Aslan – AYDIN
Aleyna Şendoğan – ALMANYA

Azra Nur Tırpan – ADIYAMAN
Muhammed Ensar Boyun – SAMSUN
Muhammed Yılmaz – FRANSA
Tuğba Altınok – KÜTAHYA
Yaşar, Halil Kekeçdil – KAHRAMAN-
MARAŞ
A. Yaşar Gökteş – AFYON
Zeynep Beyaztaş – BOLU
Şeyma Begüm ve Recep Emin
Demirtaş – ANKARA
Beyza Nur Kınacı – ÇANKIRI
Betül Aydın – SAMSUN
Saliha Aydın – ALMANYA
Emine Yıldırım – KIRŞEHİR
Merve Abdurrahman – HOLLANDA
Halenur Bahar – İZMİT
Furkan Demirci – KARAMÜRSEL
Fatih Demircioğlu – ZONGULDAK

AFYON'un Sarık Kö-
yü'nden Mehmet Karakoç kardeşimiz
şunları yazmış: "Ben 3. sınıfa gidiyorum. Dergi-
nizi her ay sevinç içinde bekliyorum, her bölü-
münü beğeniyle okuyorum. Sizlere ilk defa re-
sim gönderiyorum, yayınlarsanız çok sevinir-
im." **(Tabi ki yayınlar ancak biraz beklemen
gerekıyor, Mehmetçik. Resim dosyamız çok
kabarık ama sırayla hepsini yayınlayacağız,
inşallah. Bizi okumaya devam edin!..)**

VAN-Erciş'ten mektup yazan Zeynep
Düzgün kardeşimiz diyor ki: "Ben 8. sınıfa gidiyo-
rum. Derginizi beğenerek okuyorum. Fıkraları,
bilmeceleri, öyküleri okumayı çok seviyorum.
Böyle güzel bir dergi yayınladığınız için sizlere
teşekkür ederim. Çalışmalarınızın devamını
dilerim. Bir de şiir yazdım, yayınlarsanız çok
sevinirim. Hoşçakalın."

ALMANYA'dan yazan
kardeşimiz Aleyna diyor ki: "Ben 8
yaşındayım. Okumayı çok seviyorum. Kur'an'ı
hatim ettim. Çok iyi olmuş da siz bu dergiyi ya-
yınıyorsunuz. Ellerinize sağlık. En sevdiğim say-
falar Gülmeceler ve Nasreddin Hoca ile Ke-
loğlan sayfaları."

KOZAN'dan
mektup gönderen
Betül Uyanık kardeşimiz diyor
ki: "Ben 4. sınıfa gidiyorum. Fatma ab-
lam lise 1'e, Rabia ablam 6. sınıfa, kardeşim Ab-
dullah da 2.sınıfa gidiyor. Biz derginizi çok beğeniyo-
ruz. Okula götürüp resim yapıyoruz, içindeki hikâyeleri
okuyoruz. Biz de resim göndermeye karar verdik. Sizin
resimleriniz çok güzel oluyor. Acaba benimki de güzel
olacak mı diye merak ediyorum. Sizi çok seviyorum."
**(Biz de sizi çok seviyoruz, Betül'cüğüm. Size en faydalı
dergiyi sunmaya çalışıyoruz. Güzel satırlarınızı okuyun-
ca çok mutlu oluyoruz. Senin resmin de diğerleri kadar
güzel olacaktır, eminim. Ama birazcık bekleyeceksin,
tamam mı?..)**

Kütahya – Gediz – Yunuslar Beldesi
Yaz Kursu Öğreticileri ve öğrencileri

Hollanda – Breda Diyanet Camii İmamı ve
öğrencileri